

*Абылай Хан атындағы Қазақ Халықаралық Қатынастар және Әлем тілдері
университеті*

Пәні: Халықаралық экономика

ВАКУОТАЛЫҚ КУРС

Тексерген: Утеев Б.
Орындаған: 231-топ
маркетинг

Әлімжан А.
Қартбаева М.

Жоспар:

- КІРІСПЕ
- 1.1 Валюталық курс және оның түрлері
- 1.3 Ұлттық банк валюта нарығы
- 1.2 Шетел валютасының сұранысы мен ұсынысы
- ҚОРЫТЫНДЫ
- ПАЙДАЛАНҒАН ӘДЕБИЕТТЕР:

КІРІСПЕ:

- Әлемдік тәжірибеде көрсеткендей, көпшілік елдердің экономикалық саясатының маңызды приоритеті болып ұлттық валютаның тұрақтылығы саналады, ол валюта курсының жағдайына байланысты. Қазіргі заманда ұлттық валютаның курсын анықтағанда ақша массасының айналымдағы көлемін ғана ескеру емес, сонымен бірге айналым операцияларындағы капитал қозғалысын, төлем балансының жағдайында ескеру керек. Ұлттық ақшаның валюталық курсы әлемдік экономикада елдің қандай орын алатынын анықтайды, өзінің мағынасында валюталық курс-ақша бірлігінің жай бағасы ғана емес, валютаның сатып алу шамасының ара-қатынасының күрделі комплексті көрсеткіші болып табылады.

- **Валюталық курс** — бір елдің ақша бірлігінің басқа елдер ақша бірліктерімен бейнеленген бағасы. Түрлері: 1) Тұрақты валюталық курс – бұл мемлекеттің Ұлттық валюта курсына басқа елдер валютасына қатысты қатаң түрде бірқалыпта ұстауы; 2) Еркін өзгеріп отыратын өзгермелі курс – бұл нарықта сұраныс пен ұсынысқа қарай жүретін айырбас курсы; 3) Реттеліп отыратын өзгермелі курс – бұл сұраныс пен ұсынысқа байланысты өзгереді, бірақ сонымен қатар, мемлекеттің мақсатты бағыты мен

Валюталық курс түрлері;

1) **Тұрақты валюталық курс** – бұл мемлекеттің Ұлттық валюта курсың басқа елдер валютасына қатысты қатаң түрде бірқалыпта ұстауы;

2) **Еркін өзгеріп отыратын өзгермелі курс** – бұл нарықта сұраныс пен ұсынысқа қарай жүретін айырбас курсы;

3) **Реттеліп отыратын өзгермелі курс** – бұл сұраныс пен ұсынысқа байланысты өзгертін, бірақта сонымен қатар, мемлекеттің мақсатты бағыты мен реттелінетін курс.

Валюта бағамдарының бір-біріне қарама-қарсы — тіркелген валюта бағамдары жүйесі мен еркін құбылмалы немесе икемді валюта бағамдарының жүйесі және олардың әр түрлі нұсқалары қолданылады. Тіркелген валюта бағамы жүйесінде ҰБ валюта бағамын белгілейді және өзіне оның деңгейін бір қалыпты ұстау міндеттемесін алады. Тіркелген валюта бағамының деңгейі оның тепетең мағынасынан ауытқыған жағдайда, Ұлттық банк валюта нарығында басқыншылықты жүзеге асырады, яғни валюта бағамының жарияланған деңгейін қолдау мақсатында шетел валютасын сатып алады немесе сатады. Егер Ұлттық банктің тіркелген валюта бағамын ұзақ уақыт бойы қолдау үшін жеткілікті резерві болмаса, онда ол ерте ме, кеш пе ұлттық валюта бағасының көтерілетіні (ревальвация) немесе

- Еркін құбылмалы валюта бағамында Ұлттық банк валюта нарығының қызметіне араласпайды және тепе-тең валюта бағамы шетел валютасына сұраныс пен оның ұсынысы теңелетін деңгейде белгіленеді. Икемді валюта бағам жүйесінде шетел валютасы бірлігінің ұлттық ақша бірліктеріндегі бағасы өсетін ұлттық валюта құнсызданады (арзандайды). Сондай-ақ керісінше, шетел валютасы бірлігінің ұлттық ақша валютасы бірлігіндегі бағасы төмендесе, онда ұлттық валюта қымбаттайды.

ШЕТЕЛ ВАЛЮТАСЫ

Айналымда жүрген, тиісті шет мемлекетте не шетелдік мемлекеттер тобында заңды төлем қаражаты болып табылатын, сондай-ақ, айналымнан шығарылған, алайда ақша айырбасына жарай беретін банкнот, қазына билеттері, монета түріндегі ақшалар.

- Шетелдік валютаның комақты партиясын банктің сатып алуы немесе сату жолымен жүзеге асырылатын валюталық рынок пен валюта курсына әсер ету үшін елдің Ұлттық банкісінің мақсатты түрде бағытталған бір реттік елеулі әрекеті. Валюталық басқыншылық мемлекеттің мүддесіне орай, шетелдік валюталардың бағамын реттеу үшін жүзеге асырылады

ҚОРЫТЫНДЫ

- Қазақстан валюта нарығының даму негізгі екі факторға-біріншісі, валюта нарығының либеризациялануы және ұлттық нарықтың ашықтығының өсуімен, екіншіден, жаңа технологияларды енгізу және қаржы құралдары және нарығындағы қазіргі заманғы технологиялар. Дамушы елдермен нарық экономикасына өтуші елдердің валюта нарығы қазіргі кезде либерализация кезеңінде тұр, ол әлемдік қаржы және валюта нарығына ұлттық шаруашылықтардың араласу процесіне мүмкіншіліктер береді.